

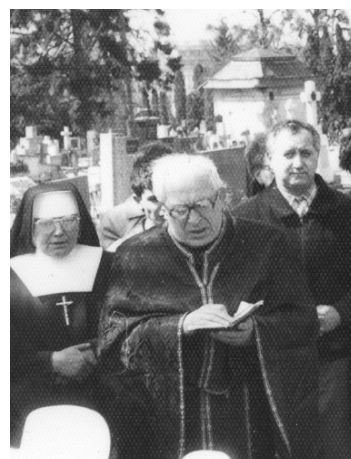
Záhada večnosti!

Nesmúť pokiaľ Božia ruka
trpku čašu poslala
neplač keď Ti vnútro puká
krutá skúška nastala.

Zanechaj tak chvíle vzdychu
zaleť k výškam nebeským
kde prestane v lone tichu
veniec mukám pozemským!

V úzkosti i v súžení s
Majstrom miluj údel svoj
tam Ti on plač v pokoj zmení
a Ti dodá večný zdroj!

Od počatia až do skonu
Pán miloval vždy Teba
veril si mu v ťažkú dobu
zaviedol ťa do neba...

o. Mgr. Miroslav Pindroch

Venované 1. výročiu úmrtia - JUDr. o. Mariánovi Potášovi, OSBM.

Simeon Bohoprijemec' i prorokinja Anna

Peršyma svidkami narodžina Christa - Mesiji suť pastyre, trjomi cari z vychodnoj krajiny, no holovno Simeon i prorokinja Anna, dživka Fanujilova z pokoliňa Aserovoho. Aser byv osymym synom Jakova, osnovatelom i praotcjom Aserovoho pokoliňa. Potomky Asera žyli kolo Serednozemneho morja. V časoch Isusa Christa byla zemľa Aserova zapadnov časťov Galileji. Koli Jakob blahosloviv svojich 12 syniv, poviv Aserovi tak: „Aseriv chľib bude tučnýj a bude davati dobroty na stoly cariv“. Toto blahoslovina sja vypoვნilo, bo zemľa Asera byla micno urodna i bylo z čim obchodovati. Anna, prorokinja z toho rodu, byla trimana v Božij blahodati, byla obdarovana protockym duchom a u ľudej byla trimana u velikij počlivosti. Byla oddana i žyla z mužom 7 rokov, poťim ovdovila a cilyj svij čas žertvovala chramu. Jak mala 84 rokov, bylo jji dožyčene na vlastny oči viděti Christa - Mesiju, koli ho Marija z Josifom prinesli do chramu. Za vypoვნina toj svojoj prošby micno ďakovala Bohu i proslavla ho vsjahdy, de lem mohla. A tak jak ženy majuť zvyčaj, i ona o všytkim hovorila ľudom, a zato jej svidčina malo medži ľudmi išči vekšyj učinok jak svidčina Simeona.

Simeon byv čelovik spravedlivyj i bohobojnyj. V časoch Christovoho roždstva byv už vikom stareňkij i vysilenyj. Denno-denni chodiv do chramu, ale v starobi už barz slabeňkij pravdipodobno perestav choditi, až naraz začuv v sobi veliku tužbu iti znova do chramu a vedžený Sv. Duchom stričať sja tam z Prečistov Ďivov Marijov i Josifom, koli tam prinosajuč malo ho Isuska. Samo sobov, že v chrami bylo v fim časi vece ľudej, no lem vin jedinyj spoznavat' i čuje v sobi, že v maleňkim Isuskovi je velikyj priobcijanyj Mesija - Vykupitel'. A ľude sja micno čudujuť, koli prosit' od Mariji na svoji stary, trjasuči sja ruky Isusa i vyslovuje pisnochvalu: „Teper' už propustiš svoho sluhu, Vladyko, jak ty sam oholosiv, v pokoju. Bo moji oči viděli tvoje spasina i slavu tvojjich ľudej - Izrailla.“ Simeon blahoslovit' Josifa z Marijov, povist' paru

slov o budúcnosti Isusa a holovno Materi Isusa peredpovidat' o bolu, kotryj pronikne do jej dušy jak ostryj meč. (Porivnaj Lk 2, 35).

Cer'kovne predaňa hovoriť, že Simeon Bohoprijemec' byv jednym iz 70 perekladateľiv Svjatoho Pisma z jevrejskoho do greckoho jazyka. Pereklad sja nazyvaj Septuaginta. Simeon tohdy započybovav o pravdivosti slov proroka Isajji: „.... smot', Ďiva počne v utrobi...“ (Is 7, 14), a zato mu bylo Hospodom Bohom stanovleno žyti ponad 200 rokov, žeby sja z toho poučiv i dožyv sja vypoვნina toho prorocťva. Toto predaňa je osnovane na fim fakti, že Simeon vyslovľije Bohu poďaku za svoju blizku smert', i na fim, že v spisku Aristeja sja jeden zo 70-och perekladateľiv zvan Simeon. Jevanhelista Luka predstavuje Simeona jak jednoho iz tych dostojnych muživ, kotrych tohdy v Izrailli mnoho ne bylo; jak jednoho iz tych, kotrych Hospod' prihotovlav ku strižinu velikoho Carja na zemľi.

Prihotoviv Josif Kudzej

Desiat „zapovidej“ postu

1. Čas na molitvu prodovžu cholem o 10 minut
2. Budu tverditi lem toto, o čim naisto znam, že je to pravda.
3. Sprobujú kuriti o tretinu meneše cigaretel.
4. Namisto dvoch šalok kavy denno vypju lem jednu.
5. Budu sja namahati každyj deň zrobiti cholem jedno dobre dilo bližňomu.
6. U voľňim časi sja začitam do Svjatoho Pisma, abo do christijanskych časopisiv.
7. Zreču sja spožyvaňa alkoholu, abo ho obmedžu na minimum.
8. Odreču sobi jidlo, na kotre mam največšyj smak.
9. Namisto pozeraňa televiziji sja večur pomolu vjedno zo svojov rodinov.
10. Zroblu rachunok svoho sumľiňa i pristupľu ku sv. spoviđi i pričáš-čiču.

Jakyj chosen mame z postu?

Prepodobnyj Simeon Novyj Bohoslov (+1022) napisav o postu toto:

Všytky dobry dila, kotry suť vybudovany na fundamenti postu, buduť pevnny i nerospadny, jak toty, što suť vybudovany na tverđim kamiňu. No kiď ty tot fundament, to značiť pist, odšmariš nabik a na joho misce daš nasyčiňa žaludka i inšy nepristojny želaňa, tohdy sja všytky dobry dila roztrjasuť i buduť rozneseny planyma dumkami, jak pisok sja roznošať vitrom, a tak sja cila budova dobrođijnosti rozpade.

- Pist je jakby fikarjom duš. Jednomu christijanovi vede ku pokori tילו, druhomu stišuje hňiv; jednomu odhaňať plany sny, druhomu dodavať ochoty do vekšych dobrych děl; jednomu očičšuje rozum i oslobodžuje ho od pidlych zadumiv, druhomu zavjazuje nestrimatelnyj

jazyk i strachom Božym joho sperať i ne dovoluje mu hovoriti pusty i brytky slova; a inšomu zaťiňuje zrak i ne dovoľať mu smotriti tu i tam i interesovati sja, što robiti tot abo tamtot. Pist napominat každoho, žeby uvažav na samoho sebe.

- Holovnym znakom christijana je pokora. Každyj sobi musit usvidomiti, že ne je prosto ničim. A ku tomu nam mať pomoči pist. Nikoli ne mame hovoriti i dumati, že chtoš' je planyj, no na všytkych sja mame smotriti jak na dobrych. A kiď uvidime takoho, kotroho peremohlo pokušiňa, ta ne znenavidme joho, ale pokušiňa, kotre joho peremahať.

prihotoviv Josif Kudzej

OBJAVOVANIE PRAVDY O STVORENÍ (VIII. časť)

6. Deň (II.)

Nato Boh povedal: „urobme človeka na náš obraz a podľa našej podoby! Nech vládne nad rybami mora i nad vtáctvom neba, i nad dobytkom a divou zverou a nad všetkými plazmi, čo sa plazia po zemi!“
A stvoril Boh človeka na svoj obraz,
na Boží obraz ho stvoril,
muža a ženu ich stvoril (Gn 1, 26 - 27).

Veda zatiaľ nie je schopná riešiť problém, či človek v celej svojej komplexnosti (vrátane „duše“) je tiež produktom vývoja, alebo nie. Analýzou príslušných textov v knihe Genezis možno prísť k pravdepodobnému uzáveru, že telesná „schránka“ človeka mohla vzniknúť vývojom („Boh stvoril človeka z hlíny ...“), ale na to, aby nadobudol aj duchovnú sféru, bol potrebný priamy zásah stvoriteľa (...“a vdýchol do jeho nozdier dych života“).¹ Tento dych zostáva vždy dychom božím a človek stojí v bezprostrednom a osobnom vzťahu ku svojmu Stvoriteľovi. Aj keď od neho odpadne, tento vzťah sa nedá prerušiť ničím.

Po stvorení bol na človeka nádherný pohľad, ako na obraz Boží, tvory ho videli a bali sa ho, lebo si mysleli, že je ich tvorcom. Ale v skutočnosti človek nie je totožný s Bohom, avšak Boha neprehliadnuteľne pripomína. Oba

Святая Библия. Книга Бытия. Глава 1. Стих 26-27.

výrazy,, obraz i podoba, chcú podtrhnúť to, čo robí človeka človekom: vzťah a spoločnosť s Bohom.

Boh vie, že nie je dobré, ak zostane človek sám. Aj keď počujeme najprv o stvorení živočíchstva, ktoré je privedené k nemu, aby ich všetky pomenoval, uvedomuje si človek svoju odlišnosť. Potrebuje niekoho kto by mu bol rovný. Preto mu nestačí spoločnosť so zvieratami. Dopúšťa na Adama tvrdý spánok a koná v jeho spánku. Keď Boh pripravuje svoj stvoriteľský div, môže človek byť len celkom ticho a do ničoho nezasahovať. Ani prizeráť sa nesmie, aby sa snažil raz nechváliť, že „bol pri tom“(Job 28,4).

V tomto tvrdom spánku Boh vyberá Adamovi rebro a utvoril ženu. Žena je pre neho najväčším darom, ale nie bohom. Ani muž, ani žena, nie sú dokonalí, sú stvorením. Jeden na druhom vidia trhliny. Ich úlohou nie je poukazovať na ne, vykrikovať o nich svetu, ale starostlivo ich zaceľovať vzájomnou láskou a dopĺňaním sa.

Obraz tvorenia ženy z Adamovho rebra bol v histórii vždy lákavým námetom pre maliarov i sochárov. Známa je Michelangelova freska zo Sixtínskej kaplnky vo Vatikáne, na ktorej žena vystupuje z mužovho boku a vzpína ruky ku svojmu Stvoriteľovi. Obraz naznačuje, v čom spočíva nezastupiteľná úloha ženy, jej pomoc mužovi. Muž tu ešte leží v mrákotách a nič nevníma. Ona však upiera pohľad k Bohu, ako by vedela, že od iného pomoc nepríde. Jedinečným spôsobom vystíhol Michelangelo aj vzťah medzi človekom a Bohom v akte stvorenia človeka. Boh sa k nemu skláňa takmer na dotyk a človek odpovedá malátne vztiahnutou pravcou. Medzi jeho ukazovák a Božím prstom zostáva malá medzera, stála pripomienka, že človek sa sám od seba Boha nedotkne, ani ho neovplyvní.

Vzťah medzi mužom a ženou je jednoducho tajomstvom. Človek na ňom nemá žiadne zásluhy, môže ho len vďačne prijať. Môže len zvoliť: „Toto je kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa“ Tak bezvýhradne sa človek k žene prizná a prijíma ju ako svoje „ja“. Týmito slovami človek krásne vyjadril vedomie jednoty a nerozlučiteľnosti ich spojenia.

o. Marek Smetanka
smetanka@stonline.sk

¹ Podľa: <http://theology.home.sk/> - RNDr. J. Krempaský DrSc: Biblia a veda.

Ne je pist jak pist

Vasil posmotriv na hodinku i vypnuv počitač. „Je čas na obid“, poviv sobi, „kolegove z urjadu už všytky pišli obidati.“ Vasil vzjav z viška bundu i tyž sja vyprav do blizkoj reštavraciji na obid. Po dorozí sobi dumav: „Lem ci išči buduť mati dajake postne jidlo, ne choťiv by jem v seredu peršoho tyždňa v posti porušyti zapoviid postu...“

V reštavraciji byv volnyj lem jeden stíl blizko dverej. Vasil sobi siv i vzjav do ruk jidalnyj listok.

- Oj, dnes šte prišli dakus neskoro. Mame už lem tatarčany pirohy zo syrom i segedinskij gulaš, - zaholosila mu čašnička.

- Tatarčany pirohy zo syrom?

- Tak, pirohy i segedinskij gulaš z knedlikami. Vyberajte sobi.

Pri zhadki o tatarčanych pirohach zo syrom sja Vasilovi začali v ustach tvoriti slinky. Micno ľubiv jisti toto jidlo a v tñj reštavraciji ho veru, ne ponukali každyj deň. Vasil džstav strašnyj smak na pirohy. Prišla mu na pamjať joho neboha mama. Nichto ne sviťi ne znav zvariti toty pirohy tak jak ona, až plavali v masli... Oj, od koli už jich ne jiv. „Dam sobi“, rozдумovav Vasil. No odraz mu prišlo na rozum, že je pist. Po-kušiňa bylo velike, ale Vasil mav pevnu voľu. „Ňi, zreču sja pirohiv, dam sobi radše tot segedinskij gulaš, choč ho nijak raz ne ľubľu. Ale kiď už nič inše ne je...“

- Tak što to bude? - neterpelivo sja pozvidovala čašnička.

- Prošu, prinese mi segedinskij gulaš.

- Naj sja vam ľubiť, za minutku ho tu mate, - povila čašnička i odyšla do kuchni.

Vasila vyrušyv z dumok „šepot“ od nedalekoho stola, za kotrym obidali joho kolegove z roboty. Napnuv ucha i vysluchav o sobi takyj rozhovor:

- Čuli šte, što sobi objidnav?

- No, mjasove jidlo, a priřim je sereda a pist!

- Vidite, a tverdiť o sobi, že je christijan.

- Pravdu mate, vodu kaže a vino pje“!
- Ta toto jem sobi o ňim ne dumav.
- Cholem znae, jakyj mať pokrivenyj charakter!
Čašnička prinesla jidlo i položyla na stíl pered Vasila
- Zaplaťu vam, paňi! - povil jñj Vasil bez rozдумovaňa.
- Ale... Taď šte sja toho ani ne dotulili...
- Ďakuju, ne budu, jakos' jem dnes' ani nebarz holoden. - vykručav sja Vasil. - Možete to odnesti.

- No, jak chočete. To mame...

Vasil zaplativ i vyšov von. Posmotriv na nebo i ticho poviv: „Hospodi, odpusť mi, kiď jem dakoho pohoršyv.“ Pořim zašov do sa-moobsluhy i kupiv sobi dva suchy rohliky...

Dumam, že ku tomu komentar ne treba. Abo predci, slova sv. Apostola Pavla z piřma Rimľanam:

„Chto (všytko) jist, naj ne vyjme z česti toho, chto ne jist (všytko); a chto ne jist (všytko), naj ne sudit toho, kotryj (všytko) jist, bo Boh prijav i joho! A ty chto, že sudiš čuďzoho sluhu? Pered svojim Panom vin stojit' abo padať. No bude stojati, bo Boh mať silu joho potrimati“ (Rim 14, 3 - 4).

Petro Lajik

Manželstvo - rodina

Pastyrské poslaňa jepiskopa Pavla P. Gojdiča pro školy

Vozlublenny moji virniky!

Školsky roky - roky jarnoj posivy pro dušy ditej. Dítina vychodit vže iz-pod čisto rodičovskoho dozoru a dostanetsja pod vplyv vychovatelya: školy. Ó!, jaka blahodat Boža dobra škola, dobryj vychovatel! Jake blaženstvo, jakij spokij v familijach! Dítii dobry, pobožny, nevinnny, poslušny! Ale de vyhnatyj iz školy duch christijanskij, duch pobožnosti, de ne poterpitsja sv. Krest, tam što dobroho možno očekovati?! Či na verbi možut rodititsja jabloka? a na sverbohuzi hrozno? (Jakov 3, 12).

Škola, iz kotroj vyhnanij Hospod' Boh, ne je inše, jak pripravenyj kurz do dočasnoho nečasťa i vičnoj pohibeli. Davajte pozor, rodiči, na to, što by dítii vašy v školi poľubili ne lem knižku i nauku, ale i Boha, i molitvu; što by iz školy vyšli oni ne lem mudrymi, ale i dobrymi, čestnymi - pobožnymi - bo to je važniše, jak vsjtko inše na sviťi. Chto ľubit svoju Cerkov i svij narod i želajet im i sobi dobra, tot mať staraňo o to, što by molodež v školi v christijanskim - religijnim duši vychovuvalasja, proto, što to je jedina garancija ľipšoj dolii čelovičestva. De v školach ne respektovanyj tot princip, tam mať zakročiti povinnosť rodičiv, bo tu sja jidnať o mocno važnych dїlach, o interesi Cerkvi Christovoj, o vičnoj dolii bezsmertnyh duš.

Velikyj sv. Otec Rimskij Lev XIII. povidať: „čї duch a žyvyot nastupnoj generaciji bude christijanskij, abo ñi, ne zalezit lam na cerkvach, ale peredo-všjtkym na školach. Boj o christijanskij školy, je bojom na žyvyot i smert'“. Vla-dyka Pavel dalej povidať: Ó!, jaku strašnu otpovidalnosť beruť na sebe perez Hospodom Bohom rodiči, kotry lehkodušno vyrikajutsja svojich cerkovnyh škol, kotry ich otcove, didove velikymi žertvami vybudovali pro nich. Milijše im 10 korun vece v kešeňi, jak duša i spasenje svojich dítiej. Ne lem što vašy cerkovny školy ne otdavajte od sebe, ale de lem možete, to starajtesja o novy, školnym predpislam otpovidny - bo to žadat ne lem dočasne i vične blaho vašich dítiej, ale pevno, što žertvu prinošenu na tak svjatu čil' - jak cerkovna škola, stonasobňi vynahorodit vam Hospod' Boh; prinese vam ona svoji bo-haty procenta i solodky ovoči vže na sviťi - v dobrych, čestnyh, pobožnyh, poslušnyh dítjach.

Fundamenty pobožnosti dítiny pokladajutsja v rodičovskim domi; ale jak v školi ne budujetsja dalje v duši viry christijanskoj, taka budova ne-

prinese chosna. Dobra škola je žerelom vsjtkoho blaha, a plana, - bezbožna škola žerelom vsjtkoho zla i nečasťa. A koli vže vychodili školy, v tim naj-nebezpečnijšim viku, jak tñň, jak anhel chranitel', majesť slediti svoju dítinu z kroka na krok: kađi chodit', s kym prjatelitsja, jaky knižky, novinky čitaje, de je večerami, nočami - bo lehkomyseľny hrichy tvojjich dítiej, ne lem jich, ale i tvoju dušu obťažujut. Koli spravdy ľubite svoji dítii, chočete im dobro, davajte na nich pozir!

(Z knihy Slovo Episkopa Gojdiča - Prešov 2004, str. 63 - 64)

Slávna speváčka šľagrov po umelom potrate

Téma prerušenia tehotenstva právom čoraz väčšmi znepokojuje človeka. Stúpenci prerušenia tehotenstva sa často dovolávajú sebaurčovacieho práva ženy (moje brucho patrí mne). Odporcom potratov sa vyčíta, že myslia vždy len na dieťa, a nie na matku, ktorá si takto podľa okolnosti viazaním sa na dieťa pokazí celý život.

Vzhladom na túto výčitku je pozoruhodné odborné hodnotenie psychologičky Marie Simonovej z Univerzitetnej kliniky vo Würzburgu. Podľa nej dve z troch žien po umelom prerušení ťarchavosti mali dlhý čas pociť ľútosť, viny, ako i stavy úzkosti alebo ťažké depresie. K tomu sa často pridružujú telesné príznaky: migrény, poruchy srdcového rytmu alebo žalúdočné poruchy a zažívacie poruchy. Nastávajú problémy aj vo vzťahu k partnerovi: pocity nenávisťi, citový chlad až rozdelenie v pohlavnom živote. Psychologička Mária Simonová upozorňuje, že žena po potrate necíti úľavu alebo oslobodenie, ale často po roky vnútorný pokoj a stabilitu nenachádza. Mnohé ženy pri vyšetrení udávajú, že by sa boli rozhodli pre dieťa, ak by ich partner bol s dieťaťom súhlasil a postavil sa proti potratu.

Ďalej sa vyčíta osobitne kresťanský zmysľajúcim odporcom potratov, že poukazovaním na Boha a 5. Božie prikázanie vyvolávajú u žien výčitky svedomia, ktoré by ináč nemali. Vzhladom na obe kritické stanoviská je na zamyslenie priznanie slávnej speváčky šľagrov Wencke Myrthovej v časopise Bunte v Nemecku. V rámci série článkov pod názvom „Lutujem“ rozpráva o umelom potrate svojho piateho dieťaťa pred viac ako štyrmi rokmi. Nespomína na nijaké náboženské súvislosti, teda pravdepodobne nie je kresťankou. Ináč by vedela niečo o odpúšťaní. Toto svedectvo 42-ročnej hviezdy televíznej obrazy ukazuje, ako veľmi si škodí žena umelým potratom.

Zúfalstvo aj po štyroch rokoch.

„Plačiem za mojím piatym dieťaťom. Dala som si urobiť potrat. Lutujem to ako pes. Dodnes nemôžem pochopiť, ako ja, čo mám rada deti, mám ich štyri, dala som si urobiť potrat. Ešte dnes, štyri roky po tom, smútim, ľutujem a som zúfalá, keď na to myslím.

Bolo to koncom jesene 1985. Michal bol celý zavalený prácou na televíznej show k storočnému jubileu vynálezu auta. Cestoval po celom svete. I ja som bojovala ako levica s časom. A uprostred toho som otehotnela, čo som neplánovala. Bola som v druhom mesiaci. Hovorila som s Michalom. Povedal, že vo svojich 52 rokoch sa cíti pristarý na to, aby bol ešte raz otcom. Ja som mala vtedy 38 rokov. Michal povedal, že nemám dieťa donosiť. Takto som bola celkom osamotená. Konala som viac-menej ako v tranze, sama som sa rozhodla a toto rozhodnutie ľutujem ako nijaké iné v mojom živote. Zaplatila by som veľa, keby som ho mohla odvolať. Som presvedčená, že mnohé ženy, čo sa takto rozhodli, v kútiku duše plačú ako ja. Moja rada: „Uvážte si to čo najdôkladnejšie. Mala som strašné časy. Lutujem to.“

o. Polykarp

Pisňa pokajaňa

Melodija: O, Isuse poranenyj

1. Carju, što v nebi maš prestol,
moľu sja pid tvojim krestom,
na kotrim ty prolav krov
i ukazav nam ľubov.
2. Smotru na tvoje terpiňa
i mam take namiriňa:
Choču vse čestno žyti,
tobi virno služyti.
3. Zrikam sja vsýtkoho zloho,
blahoslov ňa kajučoho.
Pomož mi, Božyj Synu,
naj v hrichach ne zahynu.
4. Čerez tvoji mnohy muky
poblahoslov moji ruky,
by už zlo ne robili,
na krest ťa ne pribili.
5. Čerez tvoji boľi mnohy
poblahoslov moji nohy,
by vse, v šťastu i v bidach
išli po tvojich slidach.
6. Čerez tvoji mnohy strasti
ne daj mi do hrichiv pasti,
ne choču už v nečesti
z terná ti vinec plesti.

Čas pokajaňa

Bez uspicu by byv naš plač i žal nad plano perežitym časom, koli by naše pokajaňa nemalo hodnoty. „Teraz je ten najlípšij čas – teraz je deň spasiňa“ jak piše apostol Pavlo. (2 Kor 6,2)

Dnes čas pokajaňa – zavtra nahorody, dnes čas roboty – zavtra vyplaty. Dnes je Hospod' Boh pomičnikom pro tych, kotry vertajut' sja z bludnych doroh, no zavtra bude strašnym Sudcom vžitkych našich skutkiv, sliv i dumok. Bude Sudcom jakoho ničto neobalamutit'. Dnes dosvidčujeme Joho dovhoterpilivost', zavtra vsak spozname Joho spravedlivost' koli voskresneme. Jedny na vičnyj trest, druhy do vičného žyvota, vtodi každy dostane podľa toho jak sobi zaslužit'.

Jak dovho iši budeme odkladati čas posluhu Isusovi Christovi, kotryj nas kliče do Svojoho nebesného Carstva? Nezobudime sja? Či ne voskresneme zo žyvota zemného do Jevanhelskoj svjatosti? Nezačneme už dumati na deň Hospodeň? Tot strašnyj, važnyj deň, koli toty, kotry konali dobry dila stanut' po pravici Sudcu i dostanut' carstvo v nebi, a tych postavlennyh po ľavici za nedostatok dobryh d'il, pokryje peklo ohňa i vična chmara, tak jak hovorit' Pismo Svjate: „Tam bude plač i skrehotaňa zubiv“ (Mt 25,30)

Hovorime, že chočeme vojti do Carstva našoho nebesného Otca, no nepozerame na dorohu, kotra nas do ňoho vede. Na praktizovaňu Božyč zapovidej ani kus nepracujeme, no dumame sobi, že dosjahneme taku istu slavu v nebi, jak toty, kotry bojovali protiv hričhom až do krovi. Či to ne je lehkovažniš? Či počas žniv pšenici ide zberati plody tot, čto počas doby sadžiňa sidiv doma abo spav? Čto zberať vino z čudžoj vinici, v kotrij nesadiv a ani neobrablav? Plody suť toho, čija byla robota a namaha.

A v tim boji nemame vystati, bo treba tak, jak kaže apostol Pavlo „pravdivo biti sja“. To značit', što by sme zakon Božyj ani v t'ij nejmenšij veci neperestupili, no žeby sme vžitko prikazane dotrimovali. „Blahoslavenyj je tot sluha“ – kaže Svjate Pismo – „kotoroho prichodžajučij pan najde tak robiti“ (Lk 12,42). Nehovorit' „podobni“ abo „skoro tak“ no hovorit' „tak“ robiti, čiže dotrimovati cilyj Božyj zakon.

My koli raz urobime nebud' jake dobre d'ilo, abo spovnimе jednu zo zapovidej, dakoj by sme chořili nahorodu (odminu) za dobre d'ilo, a často zabyvame na hñiv Božyj, jakyj nam patří za nespovneny zavjazky voči Bohu i svojim bližnim.

„Idte“ – hovorit' Isus Christos apostolam – „učte vžitky narody...“ „zachovavajte vžitko što jem Vam prikazal“ nehovorit' „toto dotrimuj“ a „toto nemusiš“. Keby nam nebylo treba ku spasiňu vžitky zapovidit', nebyli by nam dany. Vžitky zapovidit' Božy potribujeme a musime (keď chočeme byty spaseny) ich dotrimovaty. Chraňme sja i toho najmenšoho vidomo spachného hriču. No i keď sja takoj chyby dopustime, nehnivajme sja sami na sebe, ale budme terpelivy. V pokoji olutujme totu svoju chybu i dajme si na pamjat' bezkonečnu ľubov Isusa Christa ku nam. Obicajme mu, že sja vecej toj chyby nedopustime, a že ku Ňomu budeme choditi po pomič.

Živme v sobi veliku tužbu dosjahnuti dokonaloš svjatych a vžitko vyterpiti, proto žeby sme sja polubili Hospodu Bohu. Koli nemame toj tužby po christijanskij dokonaloš, prosme Isusa i Bohorodicu, što by nam dali toj tužby. Bo kiď nebudeme skutočni prjahnuti po christijanskij dokonaloš i nasliduvanu svjatych, nezrobime ani jeden krok na dorozu ku dokonaloš.

Vžitka naša svjatost' je zavisla na ľubovi ku Bohu, a ľubov ku Bohu sja odzerkadľuje v povňinu Joho svjatoj voli. Proto snažme sja vse zmiriti s Božym planom a prijati ho za svij.

Najmničnijšym sposobom jak povnytu volu Vsevyšňoho Hospoda, jak dotrimovati Božyj zakon i bojovati s hričhami a pokušičami je molitva. Isus Christos nas vyzvat' slovami „neprestajno sja molte“ ku cilodennij molitvi, što by našy skutky a dumky byli molitvov. Majme sja na pozori a molme sja, bo „nezname ani dña, ani hodiny“ koli prijde Car Slavy.

Stradaňa svjatoho velikomučenika Teodora Stratilata

Pamjať 8. februara

Po nečestivim Maksimijanovi prijav žezlo do svojich ruk Likijan (carjuvav na východnij polovini rimskej imperii v rokoch 307-324), kotryj i nasleduvav svoho predchodecu v perenaslídovaní christijaniv, no koli vin vidŕv što, christijane sja joho perenaslídovaňa nebojať i z radistfov iduť za viru na smert', ta nakazav neubivati vsich christijan, no lem tych najvirnijšych i najznamitijšych spomedži nich, kotry sja nachodili i joho vojsku ci u mistach. I tak začali po vsich krajoch hledati najsvjatijšych christijan, i diznali sja o Teodorovi Stratilatovi, kotryj žyv blizko Čornoho morja u misti Heraklei (misto v Ponti, severna časťna Maloj Azii), byv to chrabryj i mudryj vojak i znav bars šumni hovorit' pro dila Hospoda. Jak najchrabryjšyj u svojij okolici byv ustanovlenyj za Stratilata, što značit' vojvodu, kotryj upravľav misto Heraklei.

Joho chrabrosť sja roznesla po okolici hlavni pro to, što vin ubiv zmija, kotryj v Euchajtach (misto blizko Heraklei, dnes sja nazyvati Marsivan) žyv i to što mu prišlo do dorohy zniščiv. A tak Teodor si na hrudi zavisiv chrest i sam pustiv sja ubiti zmija i tak sobi hovorit': „Pidu i zbavľu mij kraj, silov Christa, toho zmija.“

Blizko misca de žyv zmij, Teodor uvidiv veliku travu i tak zmučenyj sobi liť i zaspav. Tam joho našla jak spje blahočestiva žena, kotra nazyvala sja Eusevia. Byla už stara vikom i to ona byla tota, kotra byla pri smerti svjatoho mučenika Teodora Tyrona, i po smerti vzjala joho tilo i pochovala u svojim domi. Jak Eusevija uvidila že svjatyj Teodor tam spje na luki, zi strachom prišla ku ňomu i hvarit' jomu tak: „Stavaj skoro brate i utikaj z toho miscja, ci ty neznaš, že tu už mnohy pomerli. I vin sja jej oprosiv: „O jakim tu strachu hovoriš?“ I ona mu hvarit': „Dita moje, na tim misti sja pojavľat' strašnyj zmij, i koli vin vychodit' iz svojoho lihovišča chockocho jak nachodit', toho požerať.“ „Id' dalej od toho miscja i pozerať sja od tam, žeby jes vidĕla silu Christa mojoho,“ odpoviv ji svjatyj, i ona s plačom i narikaňom pišla dalej od toho misja i prosila: „Bože christijan pomož jomu v tim časi.“ Jak ona pišla dalej vin perechrestiv sja, pomoliv i svojomu koňovi, znajuči že sila Hospoda dije u vsich ľudoch i zvirini, jak čolovikov i sja prihvariv, i prosiv joho, žeby mu pomahav ubiti toho strašlivocho zmija. Jak skinciv molitvu prišov nad propasť i silnym holosom zakričav na zmija: „V imeni Hospoda našoho Isusa Christa raspjavšoho sja dobrovilno za rid ľudskyj, ti nakazuju vyjď iz svojoho lihovišča

i prijdi ku mi.“ Jak to zmij začuv zemľa sja zatrjasla i vin začav vychoditi na svitlo. Svjatyj Teodor perechrestivsja vyšov na koňa, kotryj vyskočiv na toho zmija i vsimi štyrmi kopytami joho tak nišiv što Teodorovi už nebylo ŕažko ubiti zmija mečom. Vin po tim boji blahosloviv Boha, što mu dav poraziti zmija i vernuv sja ku svomu vijsku. Koli sja ľude z mista diznali, že zmij ubityj, prišli na misce de strašliva zdochlina ležala i kričali što velikyj je Boh Teodoriv.

Teodor i dalej sobi žyv u vijsku propoviduvav Christa, pravdivoho Boha a to tak, že už lem malo pohan zistalo u Herakliji, bo vsi obertali sja ku pravdivomu Bohu. Koli sja o tim diznav Likinij poslav tam hodnostariv i svoju straž, žeby Teodora s čestfou priveli ku ňomu. Teodor jich tyž prijav čestno jak vyslanciv od carja i vsich pohostiv, na to oni začali peresvidčovati joho, žeby sja vin išov ukazati svomu carju, kotryj ho tak lubit'. No perešli trij dni i oni vse neišli a potom Teodor dakotrych sluhiv sobi ochabiv kolo sebe a dakotrych poslav nazad ku carjovi, što by mu dali pismo v kotrim bylo, že vin nemože ochabiti svoje misto v časi koli v narodi sja pojaviv takyj nespokij, bo mnohy odstupilili od poklony ku bohom i perestupilili na viru v Christa i je nebezpeka što Herakleja odstupilit' od svoho carja. A tak prosiv carja, žeby vin sam prišov i iz idolami i oddali jim spolu žertvy i to zato, žeby smiriv nespokijnyj narid i obnoviv starodavne ucitvaňa bohiv, i napisav: „Bo koli ty sam s nami pered vsimi narodami prineseš bohom žertvy, potom narod sja utverdit' u starij viri.“ Tak pismo Teodor lem zato napisav, bo chotiv umerti u svojim misti i mučnickov krovjov joho posvjatiti.

No koli sja pismo distalo ku carju vin bars sja naradovav, i vzjavši iz sobov visem tisjač vojakiv i tych najvyznamnijšych ľudej mista i vypravili sja do Herakleji, nezabyli vzjati ani idoliv vselijakoho druhu. Koli Teodor diznav sja, že oni sja približujut, vin i iz snu z toj noči zrozumiv, že joho chvila je blizko i kľaknuv u svoji kinnati i moliv sja ku Bohu, žeby Hospod' milostivyj byj ku ňomu, i žeby zachoroniv joho u svjatij viri, žeby neradovav sja vrah joho, i posilniv joho. Potim vin oblik sja do bilych šmat, siv na svojoho koňa, na kotrim ubiv zmija, i spolu iz svojim vojskom i vsim narodom mista vyšov na zustrič carju.

Jak vin uvidiv carja pokloniv sja jomu i privitav joho slovami: „Radujsa, božestvennyj carju, jedinij vladca.“ Car sja bars tomu privitaňu potišyv, obnimav Teodora i poviv: „Radujasja i ty prekrasnyj, vidvažnyj vojaku mij, tobi naležyť byti po mi carjom.“ Na druhij deň rano koli odpočili po namahavij dorohi carj i joho lude, car začav bars chvaliti misto i joho ľudej i upraviteľa toho mista Teodora, i začav peresvidčati Teodora, žeby ukazav

svoju ľubov ku boham i prinis jim žertvu i tak ukazav svojim ľudom svoju revnisť u pokloneniju i službi boham. I svjatjy Teodor na to tak odpoviv: „Mnoho rokov služu tobi carju. Naj sja stane tak jak ty chočeš, lem mi daj išti jeden deň, žeby ja napered v noči sja im miľ pokloniti a potom otdam poklon i javno pered narodom svojim.“

Car jak to čuv naradovav sja i rozkazav prinesti zolotyč i srebrianych idoliv a Teodor ich vzjav iz sobov domiv i v noči jich porozbivav na малы kusky i rozdav bidnym. Koli nastav deň car poslav za svjatym, žeby spovniv što slubuvav i pered vsim narodom prinis žertvy boham. Teodor tak vyprav sja ku carjovi, kotryj sidiv na prestoli v seredini mesta. Koli car uvidiv Teodora, hovoril jomu: „Premudryj Teodor, prekrasnyj vojevoda, smof nastav deň slavy i prazdnika. I tak pered svojim narodom prinisi žertvy boham, žeby vsi vidili tvoju uctu i čerez to i oni sja stali revnijšyma u ucti našych bohiv.“ V časi jak to car hovoriv jeden iz stojačich sotnikiv Maksentij mu poviv: „Prisiham velikym boham, carju, že ty jes tym nečestivym Teodorom oklamanyj. Bo ja včera vidiv holovu bohyni Artemidy v rukach jednogo bidnogo, kotryj s ňou utikav i bars sja radovav. Koli jem sja joho oprosiv de to vin našov i vin mi poviv, že to mu Teodor Stratilat dav.“ Koli to čuv car zamovčav i dovho ničogo nepoviv. Vtohdy mu svjatjy Teodor poviv: „Smof što pro mene sila Christa, bo vse to, što Maksentij o mi poviv, to pravda, i ja dobri zrobiv, koli rozbiv tvojich idoliv. Bo koli oni sami sobi nemohli pomoči jak ja jich ničiv, ta jak by mohli tobi pomoči.“ Likinij i koli vysluchav Teodora ostavav dovhyj čas bez slova, jak kyby onimiv abo z rozuma zyšov. Sidači u veliki bolesti nakonec poviv: „Bida mi, bida! Jak ja potrestanyj. Što ja teper zroblu što povim, neznam. Ja vse mohutnij car, prišov ku tomu nešťastnomu čoloviku s velikym vojskom i otdav mu tivko česti a teper ňa vysmijuť vsi moji neprijateli, že vin mojich bohiv rozdav bidnym. Potim sja obemuv ku svjatomu i poviv: „Pro tebe ja ochabiv Nikomidiju i obsypav tebe takymi velikymi počestfami. O zlobnyj čoloviče, dospravdy ty syn lesti i chytrosti, ty ociganiv mene, žeby ja tu prišov. No zaklinam ňa pered silov mojich velikych bohiv, što ja to nebudu terpiti i tvoja chytrist' sja neskinčif dobri.“

Svjatjy tak odpoviv Likinijovi: „Nerozumnyj carju, čom jes sja tak rozhnivav? Posmoť i sam uznaj jaka sila tvojich bohiv. Koli by oni dospravdy byli boh, čom si sami nepomohli, koli ja jich rozbivav. No oni suť len veci bezdušny, kotry sja tak lahko dajuť rukov zničiti. Ty car sja hnivaš i smutiš a mi smišno z tvocho nerozumu. Ty plačeš a ja raduju sja iz zaniku tvojich bohiv. Ty poklaňaješ sja mertvym boham, no ja žyvomu Bohu. I tak carju nehnivaj sja i nesmuť bo tak ty podibnyj do bezumnogo osla.“

Vtody sja bezumnyj car išti vece rozhnivav i rozkazav, žeby rostfahli svjatoho na chrest i silno bili palicjami, i bili vojaky svjatoho bezperestanku miňajuči sja midži sobou i tak vin dostav mnoho ran. Car sja z ňoho usmichuvav i hovoriv: „Poterpi nemnoho i vytrim poky neprijde po tebe Christos tvij Boh, kotryj ňa vyslobodit iz ruk mučiteľa.“ Svjatjy odpoviv: „Rob zo mnou što chočeš i neperestavaj, bo ani skorb, ani utisk, ani meč, ani budjaka druha muka neodlučit mene od ľubovi Christovoj.“ Vtohdy car zahoriv išti vekšov zlostov i poviv: „Ty išti vse ispoviduješ Christa?“ i nakazav krutiše mučiti svjatoho.

No Teodor vse perenosiv mužno i ničogo nehovoriv jak len : „Slava tobi Bože mij.“ Po vsich tych mukach rozkazav car zaperti svjatoho do temnici nohy dati do okov i trapiti holodom i smedom čerez pjat' dnev. No nečestivy mučiteli sja starali što najvece zalubiti svomu carjovi i bili joho strašlivo i u temnici. Napinali svoji luky i perebili oči svjatoho, rizali joho britvami. Jak vidiv toty vsi muky notar Gar, kotryj toto vse napisav i koli vin čuv vsi stony svjatoho, vin pav ku noham Teodora i poviv: „Blahoslovi mene, hospodarju, i povidž mi rabu tvojomu posledne slovo.“ I tot, kotryj byv kolis panom ciloho mesta poviv tichym holosom: „Gar, neochablaj služby svojoj i neperestavaj sja pozerati na moje terpiňa, napis' vse i konec moho žyťa.“ Potim vzyvujuči do Hospoda svjatjy poviv: „Hospodi ty mi išti pered tym poviv - Ja s tobom. Čomu že ty teper ochabiv mene? Smof, jak díky zvirjata mene roztorhali, oči moji probili, tvar zjazvili i vsi zubi vybili, už lem kosti visjať na chresti, pomjani mene Hospodi raba tvocho, kotryj pro tebe terpiť tot chrest. Za tebe ja terpiv i želizo, oheň i klinci, nyri prijmij moho ducha bo umeram.“

Likinij dumajuči što mučenic pomer ochabiv joho na kresti. No v noči zyšov anhel Hospodeň i zňav svjatoho mučenika z kresta i zrobiv joho cilym i zdravym, jakym vin byv i pered mučičom. Anhel jomu tak poviv: „Radijsja i posilnij sja blahodaťou Hospoda našoho Isusa Christa, Hospod' s tobom. Čom ty poviv što Vin ochabiv tebe? I tak prived' do kince svoje dilo i prijdeš ku Hospodu, de už pro tebe prihotovlenyj vinec slavy.“ Potim sja anhel stav nevidimim i svjatjy blahodariv Boha spivajuči: „Budu slaviti tebe, Bože mij i carju mij, blahosloviti imja tvoje na viky vikiv. (Ps 145,1).

Nečestivyj Likinij išti na svitanku prikazav dvom svojim sluhom hvarjači: „Idťe i prineste mi tilo mučenika, žeby jem ho dav do želiza i šmariv do morja, žeby joho tilo nevzjali bezumny christijane.“ Koli vojaky prišli ku mistu na kotrim byv rospjatjy Teodor i nevidili joho, divili sja i jeden hovoril druhomu: „Pravdu hovorjať galilejane, že ich Christos voskres iz mertvych. I ja dumam, že vin voskres i svojoho raba Teodora. Koli oni prišli bliže ku chrestu

Oslavili „Diamantovu svadbu“

U seredu 7. februara byla v Krasnim Brodi v rodině Gallovyh na Manastyrju velika slavnost. Mária i Imrich Gallovy oslavili významne jubileum svojoho spільnogo žyvota. Pravi todik uplynulo 60 rokov odo dňa, koli sobi pered Bohom povili svoje Ano, što v neoficialnim kalendari značit neobvyklu bo o to vzacnišu „diamantovu svadbu“. Žyti a perežyti spільnyh šisťdesjat rokov si vyžaduje nelem skutočny ľudsky dušy, ale jak hovorjat oslavenci, v peršim rjadě pevnu a silnu viru v našo Isusa Christa. Bo pravi vira spojena s ľubovľov, porozumiňom, virmosťov, odrikaňom i pokorov, de sobi jeden druhoho važat, tam je manželstvo skutočnym pevnym i dovhotrvajučim zvjazkom prekvitajučim šťastom i spokojom. Za tych 60 rokov Imrich i Marija perežili bohato radostnyh i smutnyh časiv. Veliku radisť mali i majut iz 6 vnučat i 5 pravnučat. Oni žyvo spominajut na časy druhohj svitovohj vojny, na časy nastupu socializmu i tverdohj normalizaciji. Ale najbolisnišy časy pro nich nastali lem nedavno, koli po ťažkij chvoroti startili ľubymu divku Magdalěnu. Ale i koli zdorovľa uže neslužyť tak jak by malo, predsa lem sobi najduť času na dorohu do cerkvi, na každy službu Božu v blizkij Manastyrskij kapličky. I dnes sja uprimno znajut potišyti každomu, chto zavitat do ich domu, či už lem tak pobisiduvati, či po dajaku pomič. Na odplatu ponuknut dobre slovo, usmišku, uprimnu radu či pani Marija i svojji povestny pečeny perohy. Kincom dozvolte Vam zaželat Božohj ľubovi i blahodati, zdravľa, štasta i spokoju.

Slavo Čerevka

Jeden iz vojakiv, kotryj sja nazyvav Patrikij uvidiv nedaleko kolo chresta Teodora jak molit sja i naholos zakričav: „Velikij Boh christijaniv i neje inšoho Boha krim ňoho.“ Potim obidvoje prišli ku svjatomu i povili: „Prosimе ťa mučěniku Christov prijmi i nas bo od teper i my christijane.“ I v tot deň uvirili v Christa toty dvome sotniky i z nimi i simdesjat vojakiv.

Koli sja to Likinij díznav poslav svoho namistnika i tristo vojakiv, žeby oni ubili vsich, kotry uvirili v Christa. No koli toty vojaky prišli u uvidili jaky čuda robiv silov Christovov svjatyj Teodor i oni uvirili i na to misto sja zbišlo velike čislo naroda, kotry spolu vzyvali: „Velikij je Boh, Boh christijaniv i neje inšoho Boha krim ňoho. Chto pro nas Likinij mučiteľ. My ubjeme joho kamiňami, pro nas je lem jeden Car i Hospod' - Christos, kotroho propoviduje Teodor.“ I počav sja v narodi nepokij i krviproľaťa. No Teodor začav narid silňo prositi i vin sja uspokojiv po dajakim časi. Jak narid zaspokojiv sja Teodor i za nim vsi ľude povernuv sja do vjaznici. Tam zyšlo sja cile misto i vsi zrikali sja idolopoklonstva. Svjatyj vyhaňav nečistych duchiv, i ľičiv vsi chvoroty.

Koli to vse vidiv jeden z prichilnikiv Likinija prišov ku carjovi i poviv jomu: „Cilyj narid, ochabiv bohiv i uviriv učinu Teodora, ľude povirili v Crista.“ Car bars rozhnivav sja i takohj poslav toho vojaka, žeby vin sfav svjatomu holovu, koli narod uvidiv sluhu Likinija znova povstav šum i nespokij i oni chotili ubiti sluhu nečestivohj carja. Vtohdy začav svjatyj prositi narid, žeby ochabiv svoje namiriňa, i poviv: „Braťa moji, nepočinajte buriti sja proti Likiniju, šak vin sluha otca svoho dijavola, i mi teper treba iti ku Hosodu svomu Isusu Christu.“ Jak to poviv, začav sja moliti i blahosloviv narid. Potim perechrestivsja i poviv svomu sluhovi Garovi: „Děťa moje Gare, postaraj sja opisati deň mojhoho kincja i moje tilo pochovajte v Echaytach, i koli tobi bude prichoditi konec naj i tebe pochovajut po moji pravi storoni. Potim mučěnik Christov znova pomoliv sja i koli vin poviv amiň, perekloniv svoju holovu pid meč i byv sfatyj. To sja stalo v osmij deň misjaca februara v subotu na obid (v roku 319). Narod vzjav svičky i kadila i tilo išti ochabili u svojim misti a až 8. juna bylo tilo slavno perenesene do Euchajt, i soveršali sja tam mnohy čuda, na slavu Christa Boha, jomu s Otcom i Svjatym Duchom čest, slava i pokloniňa na viky. Amiň

br. Teodor

SUBOTŇAJŠE POPOLUDŇA PEREŽYTE V CHRISTIJSKIM DUCHU.

Dňa 27.1.2007 sja v Ňagovi konalo strinuŇa molodeži z Ňagova i z Čabalovec. Holovna dumka byla striča zo Starym Zakonom z knihy RUT. Otec Marian Feckanič perečítav diťom príbeh Rut a Noem. Ulohov diťej bylo zahrati postavy z toho príbehu. Diťi sja vžyli do postav i nadherňi odohrali diťj príbehu.

Subotne popoludne perežyli v christijanskim duchu. Potim hrali spoločensky hry i tancovali.

Na konec otec Marian podakuvav diťom za učasť a domiv im rozdav ďalšy príbeh RÚT a BOOZ i choče pokračuvati v stričach diťej.

Našy diťi cily natišeny vernuli sja domiv i z velikov radisťov nam rozpovidali, jak sja šumni zabavľali. Z ich veselych očej tišyli sja i my mamy, že svij voľnyj čas využyli rozumňi, na chosen tila i dušy.

Mamy zučastnenych diťej

Івана Ковалёва – Встріча

*Чоловік глядять любов,
мати чекать собі сына,
тихо пануэ душов,
ці змане кого то вина?*

*Довгы одлучіня настали,
люде стратили радість,
до сердець ся їм прикрадали
хвороты, жаль і болість.*

*Смутне э смотріти на того,
хто глядав, а забыв глядати,
ці іщі спознаме од кого,
походить стерпіня чекати?*

*Сімеон - старець, пророк,
немер, покы незбачів го.
Спасітель наш - Господь Бог,
спочінув на руках ёго.*

*Весела встріча, дорогоціна,
дала нам світло, покій.
Най наша душа буде все вірна,
і мать любов по цілый рік.*